

Bak Mónika¹

MAGYAR MINT IDEGEN NYELV A KÖZOKTATÁSBAN – EGY MŰKÖDŐ ISKOLA PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Abstract

As part of the public education system, teaching Hungarian as a Foreign Language has been a success for more than a decade at the Hungarian–Chinese Bilingual School. This study provides an insight to the history and good practices of the aforementioned issue by presenting information about the education of migrant students.

Keywords: *public education, good practices, migrant students, Hungarian–Chinese Bilingual School*

Kulcsszavak: *közoktatás, jó gyakorlat, migráns tanulók, Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola*

1. Bevezetés

Napjainkban már nem mindenki bámulja meg a velük szembejövő nem fehérbőrű, ázsiai embereket, nem kapják fel a fejüket, ha idegen nyelvű beszédet hallanak maguk körül, és már a legtöbben azon sem lepődnek meg, ha egy láthatólag nem magyar származású ember folyékonyan beszél magyarul. Ez egy hosszú, nehéz folyamat rész-eredménye, amelyhez a Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola is hozzájárul.

A nyelvtanulás a hagyományos közoktatási intézményekben is elérhető, de az általam bemutatott iskola is bizonyíték arra, hogy könnyebben és hatékonyabban lehet elsajátítani az adott nyelvet, ha az idegen nyelv nem csak a tanóra részét képezi.

Ha különböző anyanyelvű diákok egy osztályba járnak, akkor minden fél jól jár, hiszen mindannyian anyanyelvi környezetben sajátíthatják el az idegen nyelvet és az- zal együtt a kultúrát is. A nyelvtanulás előnyei mellett a különböző kultúrájú emberek együttélésével a diákok multikulturális nevelésben részesülnek, annak minden értékét magukévá tehetik. A Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola egy jó példa

¹ Bak Mónika magyar mint idegen nyelv tanár, a Magyar-Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola tanára 2004 óta; monbak@hotmail.com

arra, hogy a multikulturális nevelés ilyen típusa Magyarországon is hasznos és eredményes.

2. A Magyar-Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola bemutatása

2.1. Az iskola alapításának célja

A Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolát egyéves előkészítő munka után 2004-ben, a két ország érdekeit szem előtt tartva, a kínai féllel együttműködve, az Oktatási Minisztérium alapította. A kínai nagykövetség már évekkal az alapítás előtt megfogalmazta a Magyarországon élő kínai közösség igényét egy olyan iskola létesítésére, amely mellett, hogy magyar nyelvű oktatást nyújt, biztosítja tanulói számára a kínai nyelv, írás és kultúra elsajátításának lehetőségét.

A legtöbb hazai iskola nincs felkészülve a kínai tanulók fogadásából adódó különleges helyzetek kezelésére. Ezen intézményekben a magyar nyelv elsajátítása leginkább spontán tanulási folyamatként megy végbe, amennyiben a tanuló motivált, illetve a pedagógus kellően elhivatott.

A kínai szülőknek mindig is megvolt az igénye, hogy miközben gyermekük fokozatosan magyar kötődésre tesz szert, ne veszítse el kínai identitását sem. A magyar–kínai általános iskola létrejöttéig csak néhány nyelviskolában lehetett kínaiul tanulni, illetve a kínai nyelv és kultúra elsajátításának lehetőséget biztosítva, létrejött már két hétvégi magániskola is Magyarországon.

A magyar–kínai iskola létrehozásának fő célja az volt, hogy a tankötelezettséget teljesítő oktatás keretében teremtsen lehetőséget mindkét nyelv alapos elsajátítására. Erre a helyzetre az optimális megoldást egy olyan multikulturális nevelési elvek szerint működő iskola jelenthette, amely a magyar, kínai és más nemzetiségű tanulókat sajátos igényeiknek megfelelően tanítja együtt. Fontos szempont volt az is, hogy tekintettel Kína adottságaira, illetve az elmúlt években kezdődött, és azóta is tartó gyors gazdasági növekedésére, Magyarországnak növekvő számban lesz szüksége a magyar mellett a kínai nyelvet is beszélő, a kínai kultúrát és gondolkodást jól ismerő magyar emberekre.

2.2. Működő minták hiánya

Az iskola speciálisan a migráns tanulók nevelésére-oktatására kidolgozott pedagógiai programjával, tantervével a magyar közoktatásban egy új, járatlan úton indult el. Korábbi tapasztalatok, minták nem álltak rendelkezésre, saját nevelőtestületének kellett kidolgozni egy gyakorlatot, ami lehetővé teszi a külföldről érkező, magyar nyelvtudással nem rendelkező, más nevelési elveket valló közösség gyermekeinek sikeres integrációját a magyar közoktatásba, identitásuk megőrzése mellett.

Egy idegen nyelv elsajátítása annál könnyebb, minél fiatalabb korban kezdünk hozzá. Az angol, német, francia, spanyol, olasz, japán, stb. nyelvek esetében régóta létez-

nek olyan iskolák, ahol a magyar tanulóknak lehetőségük van ezen nyelvek tandíjmentes iskolai oktatás keretében történő elsajátítására, de a kínai nyelv esetében az iskola létrehozásáig egyetlen ilyen lehetőség sem létezett.

A Magyarországon élő kínai gyermekek integrációja akkor valósulhat meg, ha a gyermekek magyarul és kínaiul egyaránt kiválóan tudnak. A nyelvtanulás feltételei korábban csak részben voltak adottak. A magyar mint idegen nyelv oktatására a legtöbb általános iskola nincs berendezkedve, valamint a kínai nyelv tanításával foglalkozó két hétvégi iskola több problémát is magában hordoz.

A Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola a 2015/2016. tanévig 1–8. évfolyamos általános iskolaként működik, és a tervek szerint a következő tanévtől elindul a középfokú képzés is.

2.3. Az iskola pedagógusai

Az iskolában magyar és kínai anyanyelvű pedagógusok egyaránt tanítanak. A kínai anyanyelvű pedagógusok egy része a Kínai Népköztársaság támogatásával érkezik, mások a Magyarországon élő, pedagógus végzettségű kínaiak közül kerülnek ki.

A pedagógusok folyamatosan külső és belső továbbképzésen vesznek részt, amelyeken a migrációs pedagógiára, a kétnyelvű oktatásra, és az ezekből adódó különleges nevelési-oktatási feladatokra készülhetnek fel. A magyar mint idegen nyelvet erre szakosodott tanárok tanítják, köztük jómagam is, így személyes tapasztalataimat osztom meg a következőkben.

A különböző kulturális háttérű gyerekeket oktató tanároknak ismerniük kell a különböző tanulási stílusok jellemzőit, az ezeket elősegítő tanítási stratégiákat, alkalmazniuk kell a különböző – a tanulókhöz leginkább igazodó – hatékony tanulásszervezési módszereket a tanulók közötti együttműködés érdekében. Képesnek kell lenniük a tananyagfejlesztésre, a kultúrák különbözőségéből adódó konfliktusok eredményes kezelésére.

Iskolánkban a tanárnak fontos szerepe van a demokratikus, esélyegyenlőségen alapuló osztálylétkör kialakításában, fenntartásában. Fel kell ismerni, és hatékonyan kell fellépni az előítéletek, a sztereotípiák, a diszkriminációs megnyilvánulások ellen, min-tát kell adni a tanulóknak az elfogadó, toleráns viselkedésre.

2.4. Az iskola tanulói

A 2004-es induláskor főleg kínai anyanyelvű diákok iratkoztak be intézményünkbe, a magyar diákok jellemzően egyes állampolgárságú családból származtak. Az indulás óta az iskolai oktatást igénybe vevő tanulók nemzetiségi aránya jelentősen eltolódott a magyar anyanyelvű tanulók irányába. Jelenleg az összlétszám 67%-a magyar anyanyelvű, az alsó tagozaton magasabb a magyar tanulók aránya, mint a felső tagozaton.

Az iskola a magyar és nem magyar állampolgárságú gyerekeket egyaránt fogadja. A magyar és kínai tanulók mellett mongol, arab, ukrán, román, orosz, vietnámi, amerikai, kazah és japán diákok is tanultak/tanulnak az intézményben.

A magyar diákok esetében a beiratkozás feltétele a köznevelési törvény alapján az iskolaérettség és a tankötelezettség, külföldi diákok esetén a 2011. évi CXc. törvény a nemzeti köznevelésről 92. § (1) szerint:

„A nem magyar állampolgár kiskorú (...) akkor tanköteles Magyarországon, ha

- a) a menedékjogról szóló törvényrendeletései szerint a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg;
- b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja;
- c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, vagy Magyarországon területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.”

A fenti feltételek bármelyikének fennállása esetén (az intézménybe történő felvételnél igazolni kell) a külföldi állampolgárságú gyermek beiratkozhat az iskolába.

A migráció miatt a gyermekek sok esetben tanév közben kerülnek az iskolába, illetve térnek vissza Kínába, így a tanulólétszám mozgása sokkal jelentősebb, mint a főként magyar anyanyelvű tanulókat tanító általános iskolában. A tanulólétszám évközbeli, nagymértékű, változása jelentős közösségépítő feladatot ró az osztályfőnökökre.

Az iskola kiemelt figyelmet szentel az újonnan érkezett nem magyar anyanyelvű tanulók segítésére. A migrációs trauma, a magyarországi élethez szükséges alapvető ismeretek hiánya miatt a gyermekek veszélyeztetettnek tekinthetők, ezért a segítségnyújtás, a szülőkkel való szoros kapcsolattartás fontos szerepet kap.

3. Migráns tanulók nevelésének-oktatásának jó gyakorlata az iskolában

3.1. A külföldről érkező diákok beiratkozása, osztályba sorolása

A szokásos jelentkezési, beiratkozási időszak erre az iskolára is érvényes, de a külföldi tanulók egy része év közben érkezik az országba. Az iskolába beiratkozó gyermekeknek felvételi vizsgát nem kell tenniük, mert ez ellenkezne az iskola alapvető pedagógiai filozófiájával. A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok bemutatása után a magyar nyelvtudásukat felméri a magyar mint idegen nyelv szakos pedagógusok, és az életkori sajátosságok figyelembe vételével a nekik legjobban megfelelő osztályba/csoportba kerülnek a tanulók.

Általános gyakorlat, hogy a külföldön sikeresen befejezett évfolyamtól eggyel alacsonyabb évfolyamra kerül a tanuló, hogy egy év intenzív magyar nyelvtanulás után további évvésztes nélkül folytathassa tanulmányait.

Az évek során több alkalommal is érkezett intézményünkbe más magyar közoktatási intézményből olyan kínai gyermek, akit több évfolyammal (életkora és külföldön megszerzett 6. osztályos bizonyítványa ellenére 2. osztályba) visszasoroltak, mert nem tudta írni és olvasni a latin betűket. Tapasztalatunk szerint ez az osztályba sorolás visszavetette a diákot a tanulásban és a közösségbe való beilleszkedésben.

3.2. Szintfelmérés, szintre hozás módszerének kidolgozása

A tanulók az év bármelyik időszakában érkezhettek. A szülők sajnos nem mindig tudják úgy időzíteni gyermekük Magyarországra érkezését, hogy az egybeessen a tanév kezdetével. Többnyire az is kiszámíthatatlan, mikorra kapják meg a családdegyesítő vízumot. Ha azonban megvan a vízum, a gyermek azonnal csatlakozik a családjához, hiszen ők is szeretnék végre maguk mellett tudni. Iskolánknak, valamint a kollégáknak folyamatosan felkészülniük kell lenniük az új gyerek integrálására, a magyar nyelv tanulásában kezdő gyerek tanítására.

A nem magyar anyanyelvű tanulók iskolába lépésükkor nyelvi szintfelmérésen vesznek részt, amely alapján kezdő vagy haladó magyar mint idegen nyelv csoportba kerülnek. A kezdő 1–3. évfolyamos tanulók egyéni fejlesztési terv alapján kezdik el magyar nyelvi tanulmányaikat, a 4–8. évfolyamra érkezők az úgynevezett *Befogadó csoportban* intenzív magyar nyelvtanulásba kezdenek. A magyar mint idegen nyelv tantárgy tanterve az idegen nyelv tanulás általános témakörein kívül (család, iskola, környezet, stb.) kiegészül a szaktárgyak szójegyzekeivel, ami a szaktárgyak tanulásának elengedhetetlen feltétele.

A szintfelmérés alapján minden gyermeknek egyéni fejlesztési tervet készítünk, amelyben helyet kap a felmérés eredménye, a fejlesztendő területek és a fejlesztés feltételei (időkeret, a fejlesztés formája, egyéni vagy kiscsoportos). Minden gyermeknél egyéni szükségletekhez igazodó komplex képességfejlesztés folyik.

3.3. A magyar mint idegen nyelv tanítása az idegen anyanyelvű tanulóknak

A magyar mint idegen nyelv tantárgy tanításának célja, hogy a nem magyar anyanyelvű diákok mihamarabb elérjék azt a nyelvi szintet, amellyel zökkenőmentessé válik a részvételük a kéttannyelvű oktatásban, és akadály nélkül tanulhatnak magyarul és kínaiul egyaránt.

A két tanítási nyelvű oktatás elengedhetetlen feltétele a célnyelv csoportbontásban való tanítása. Az iskola jellegéből és a magas fluktuációból adódóan minden évben különböző az adott évfolyamon tanuló gyerekek magyar nyelvi tudása, ezért a tanév elején, a gyerekek tudásának felmérése után, a tanulói összetétel alapján határozható meg, hogy milyen nyelvi szintű csoport indítható az adott tanévben. Az iskola helyi tanterve több szinten is – kezdő A1–A2 és haladó B1–B2 – tartalmazza a tananyagot, ezért a tanmenetet és tematikus tervet mindig az aktuális csoport nyelvi szintjéhez kell igazítani.

A magyar mint idegen nyelv oktatásnak nagy szerepe van abban, miként képes a tanuló a többi, magyarul tanult tananyagot elsajátítani, ezért valamennyi célnyelven tanított tantárgy tanárával szorosan együtt kell működni a szaktárgyak legfontosabb szakkifejezéseinek elsajátíttatása érdekében, mivel a tanulók megfelelő előmenetele csak így biztosítható. A nyelvi anyag közvetítésén kívül hozzá kell járulnia a magyar hagyományok, szokások, iskolai, tanári szokásformák mielőbbi megtanításához.

Az iskola sikeres működése szempontjából a legtöbb problémánk azon gyerekek integrálásából adódik, akik „idősebb” korban érkeznek Kínából, mert ők nehezebben birkóznak meg a magyar nyelvvel. Nem tudnak bekapcsolódni a számukra nagyon magas szintet jelentő szakórák menetébe, ezért hiába vannak „célnyelvi” közegben, nincs alkalmuk a nyelv aktív gyakorlására.

A tantervi anyag elsajátításának igen kemény munkájához legalább 600-800 óra intenzív nyelvtanulás szükséges. Ilyen óraszámban már el lehet sajátítani egy tanév alatt olyan szinten a magyar nyelvet, hogy különösen a felső tagozaton, a magyar nyelvű elméleti tantárgyak (matematika, történelem, természetismeret, illetve a 7. évfolyamon földrajz, biológia, kémia, fizika) tanulásába a következő tanévben be tudnak kapcsolódni.

További problémát jelent, hogy a Kínából érkezett diákok nem tudnak a mi fogalmaink szerint írni-olvasni. Természetesen hazájukban járnak iskolába, de nem tanulják meg a latin betűs írást, hiszen ők a saját nyelvük írásjegyeit használják. A magyar mint idegen nyelvet tanító kollégák nem tanultak egyetemi képzésük alatt írás-olvasás tanítási módszertant, ezért azt alsó tagozatos tanító oktatja.

Az általános iskolai korcsoport tanítási tematikájához nincs megfelelő iskolai tankönyv. A magyar mint idegen nyelvet tanító tanárok maguk készítik óráról órára haladva a tanításhoz szükséges tananyagot és a gyakorló feladatokat. Az alsó tagozatos korosztály esetében az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelent *Kiliki a földön 1.* című gyerekeknek szóló magyar nyelvkönyvet, valamint a Nemzeti Tankönyvkiadó által megjelentetett *Én is tudok beszélni 1.* című könyvet, illetve az ELTE Magyar mint Idegen Nyelv Tanszéke által szerkesztett *A formától a használatig 1–3.* című feladatgyűj-

teményt hívjuk segítségül, amely a szóbeli szövegalkotás fejlesztését és a grammatikai ismeretek bővítését segíti elő. A felső tagozaton a Szegedi TE Hungarológia kiadásában megjelent *Lépésenként magyarul I–II.*, illetve a Pécsi Tudományegyetem által kiadott *MagyarOK* című könyveket használjuk.

2011 óta az iskolánk részt vesz a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete által kidolgozott *Együtthaladók* projektjének általános iskolai kipróbálásában. Elsőként a 7–8. osztályos migráns gyermekek magyar nyelvi kompetenciáját fejlesztő tartalomalapú magyarnyelv-oktatási segédanyag került kipróbálásra, amit a 3–4. osztályos magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret segédanyagok követtek, melyeket az új NAT-ban meghatározott műveltségi területekhez igazítottak. A differenciálásban jól használható anyagokat kaptunk, melyeket azóta is használunk.

A migráns tanulók iskolai tanítására kifejlesztett tananyag segítségével a tanév végére a legszorgalmasabb diákok már eljutnak arra a szintre, hogy differenciált foglalkoztatással be tudnak kapcsolódni a magyar nyelven tartott órák munkájába. Az eredményes alsósok így automatikusan továbbléphetnek. A felsősöknek a tudásukat osztályozó vizsgán (írásbeli, szóbeli) félévkor, illetve a tanév utolsó hetében kell bizonyítaniuk. A sikeres vizsga letétele után a következő tanévben már csak a haladó csoport MID óráin vesznek részt, a többi tantárgy tanulása pedig bekapcsolódnak. Természetesen (továbbra is) differenciált oktatásban részesülnek, a számonkérések alkalmával – általában 20%-os – nyelvi kompenzációra számíthatnak.

3.4. A Befogadó csoport működése

A *Befogadó csoportba* az iskola 4–8. évfolyamára érkező, magyarul egyáltalán nem beszélő tanulók kerülnek. A tanulók heti 12 órában magyar mint idegen nyelvet tanulnak, amit heti 2 óra írás-olvasás egészít ki a latin betűket nem ismerők esetében. A tanulók ezeken kívül részt vesznek saját osztályuk matematika, testnevelés, angol nyelv, kínai nyelv és kínai művészet óráján.

A tanév folyamán érkező tanulók folyamatos tanórai differenciálás mellett kapcsolódnak be a csoportban folyó munkába. Így tanév végére előfordul, hogy egyszerre 4-5 különböző szintű magyar nyelvi tudással rendelkező tanulónak kell egy tanóra keretében a fejlesztést megoldani. Tovább árnyalja még a képet, hogy a diákok különböző képességekkel és tanulási motivációval rendelkeznek. Minden évben találkozunk olyan diákkal, aki nem tud azonosulni szülei elképzeléseivel, erős honvágyat érez a hátrahagyott családtagok és barátok miatt, ezért elutasítja a magyar nyelv tanulását és passzív marad a nyelvi órákon.

A *Befogadó csoportból* sikeres vizsga után kerülhetnek a haladó csoportba. A haladó csoport átjárható, azaz a tanuló egyéni fejlődési ütemétől függ, hogy mikor kerülhet át a normál magyar nyelv és irodalmat tanulók csoportjába. A szaktanár folyamatosan konzultál az érintett tanuló osztályfőnökével és a többi szaktanárral a tanulók további fejlesztése érdekében.

3.5. Hatékony pedagógiai módszerek alkalmazása

A Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola nyelvi sokszínűséget vállaló intézmény, ezért sajátos módszereket kell alkalmaznia a tanítás során. Hiányos nyelvtudással rendelkező tanulócsoportban teljesen felesleges frontális módon szervezni az órát, mert a tanulóknak csak egy része érti meg a feladatot, ezért unatkozik az órán. Minden órán differenciáltan kell fejleszteni a tanulókat, ez a pedagógustól alapos előkészületeket igényel. A megvalósítás során pedig koncentrált figyelem szükséges.

A páros munka gyakran alkalmazott módszer, az iskolába újonnan érkező tanulót tanulópár segíti. Elsőként az iskolai szabályokkal, szokásokkal ismerteti meg az új diákot, majd a tanulásban segíti a párját.

Az órákon gyakran alkalmazott munkaforma a csoportmunka. A pedagógusok azért alkalmazzák előszeretettel, mert a magyar nyelvi hátránnyal küzdő tanuló is be tud kapcsolódni a munkába és a csoport sikerének ő is részese.

A fejlesztésben fontos szerepe van a motiválás módszerének. A tanulási kedv felkeltése érdekében célzott játékok, pozitív érzelmet kiváltó helyzetek, szituációs gyakorlatok, viták, kommunikációs gyakorlatok segítenek. Fontos kialakítani a tanulóknak a tanulás örömeinek és jelentőségének érzését, ezért elérhető követelményeket kell állítani számukra.

A házi feladatot olyan szinten kell a tanórán előkészíteni, hogy a tanulók a délutáni napközis/tanulószobás foglalkozásokon minimális segítséggel vagy akár teljesen önállóan képesek legyenek elvégezni. A nem magyar anyanyelvű tanulóknak otthonában általában nincs a magyar nyelvet ismerő családtagja, a tanulás, gyakorlás elsődleges színtere az iskola.

3.6. Multikulturális programok

Az iskola nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a gyermekek és a szülők megismerjék és megértsék a másik ország szokásait, ünnepeit. Ezek legfontosabb színterei az iskolai ünnepélyek, melyek megszervezésekor alapelv, hogy mindkét ország ünnepeit – valamilyen módon – meg kell ünnepelni. A különböző kultúrák ünnepeiről a tanulók és a szülők hiányos ismeretekkel rendelkezhetnek, s nyelvi-kulturális megértési probléma is adódhat, ezért az ünnepek a kulturális tanulás fontos terei.

Az iskola megalakulásának 10. évfordulója alkalmából egy egész tanéven átívelő projektet indítottunk „Minden út hozzánk vezet” címmel. Összeállítottuk azoknak az országoknak a listáját, amelyekből az évek során érkeztek diákok. A tanévnyitón kisorsoltuk a 13 országot az osztályok között, az osztályoknak a sorsolt országot a tanév során tematikusan be kellett mutatniuk. A tanteremük előtti falíújságon az ország jelképeit, népviseletét, ételeit, híres embereit, legendáit képekben, ismeretterjesztő írásokban kellett megjeleníteniük. A diákönkormányzat minden hónapban pontozta a munkát. A projekt a tanév végén egy vetélkedővel zárult: a tanév közben, a falíújságokon megjelent írásokból feladatlapot állítottunk össze, valamint minden osztály a saját országáról

bemutatót készített diáktársainak.

2008 óta minden tanévben meghirdetjük a budapesti általános iskolák tanulói számára a „*Tudok magyarul!*” magyar mint idegen nyelv versenyt. A versenyen három csoportba soroljuk a jelentkezőket nyelvtudásuk alapján; az alsó és a felső tagozatosok különböző feladatlapokat kapnak, eltérő feladattípusokkal. Minden évben egy témára fűzzük fel a szóbeli és írásbeli feladatokat, amelyhez előzetes otthoni felkészülés szükséges – pl. verstanulás, esszéírás. A verseny írásbeli és szóbeli részből áll, tehát két alkalommal is ellátogatnak iskolánkba a résztvevők.

Az előző évben színesítettük a programot: a szóbeli vizsgára a jelentkezők saját nemzetük jellegzetes ételét is elhozhatták, bemutathatták, ezzel plusz pontokat gyűjthettek. Nagyon motiváltak voltak a gyerekek, szívesen kóstolgatták egymás ételeit. A verseny minden évben igen népszerű, ezért a saját intézményünkön túlmutató multikulturális program szervezését továbbra is fontos feladatunknak tekintjük.

4. Összegzés

A Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola egy nagyon jó példa arra, hogy a multikulturális nevelés és a magyar mint idegen nyelv oktatás hasznos és eredményes lehet. A 2004-ben kísérletként indult kezdeményezés a bemutatott nehézségek ellenére sikeresnek nyilvánítható: a Magyar–Kínai Két Tanítási Nyelvű Iskola Magyarország és Kína kapcsolatát segítő intézményrendszer létező, működőképes eleme. Az iskola működésével a társadalomban ténylegesen felmerülő igényeket elégíti ki, az érintettek visszajelzése egyértelműen pozitív.

Az eltelt évek eredményei jelzik, hogy jó úton járunk, a magyar mint idegen nyelv oktatásban és a multikulturális nevelésben szerzett tapasztalatokat folyamatosan elemezzük, az eredmények ismeretében tervezni, illetve a meglévő terveket korrigálni kell, hogy az iskolának ne csak múltja, hanem sikeres jövője is legyen!